

Vogelnieuws

Ab Steenvoorden

Voorjaar 1995

Ongetwijfeld de beste plek in Nederland voor een vogelaar, was Katwijk begin mei. Naast de Daurische Kauw (zie onderstaand krantenartikel) werden er nog tal van andere leuke soorten op en rond het Katwijkse Wantveld gezien. Een grote groep Kwikstaarten, tussen de 50 en de 100 "Engelse" Gele Kwikstaarten en 4 "Noordse" Gele Kwikstaarten waren aanwezig op het weiland tussen de Binnenwatering en het Wantveld. Hiertussen werd in de loop van de ochtend op 5 mei ook nog een Kortteenleeuwerik ontdekt, die twee dagen lang schitterend te bekijken was. In de vroege ochtenduren van 5 mei, omstreeks 05.45 uur werd er door een vijftiental vogelaars, die al vroeg aanwezig waren om de Daurische Kauw te bekijken een over de Puihoop vliegende adulte Lachmeeuw gezien. Helaas werd deze vogel ondanks uitgebreide zoekacties niet meer teruggevonden, zodat slechts een handvol waarnemers deze nieuwe vogelsoort voor Nederland gezien heeft. Verder werd er nog een drietal zingende Rietzangers in de zeereep van de Coepelduynen nabij de Puihoop aangetroffen en werden er verschillende leuke vogelsoorten overvliegend gezien, waaronder een Roodkeelpieper.

Ook Belgen togen naar grote zeldzaamheid

Vogelkijkend Nederland loopt uit voor Daurische Kauw in Katwijk

Van donderdag 4 mei tot en met zaterdag 6 mei bevond zich op en rond het Wantveld in de Noordduinen van Katwijk een uiterst zeldzame vogel: een Daurische Kauw. De vogel werd in de namiddag van 4 mei ontdekt door Arnold Meijer uit Katwijk. Het nieuws verspreidde zich razendsnel door Nederland en België, en tientallen zo niet honderden vogelaars uit binnen- en buitenland lieten zich de kans niet ontglippen om deze 'supersoort' uit het verre Azië aan hun lijst toe te voegen.

Vorige week donderdag en vrijdag en het daaropvolgende weekend bood het Wantveld een andere aanblik dan normaal. Groepjes vogelkijkers, gewapend met verrekijkers en telescopen, waren op zoek naar de Daurische Kauw. Gelukkig voor de van heinde en verre toegestroomde vogelaars liet de zeldzaamheid zich regelmatig heel fraai bekijken. Zat de vogel niet op het strand of achter de menage, dan was hij of zij wel te vinden op het Wantveld tussen de Uitwatering en de parkeerplaats. De Daurische Kauw was wel erg mobiel en soms eventjes niet in beeld. Dit tot schrik van vogelkijkers die na een lange reis naar Katwijk net op zo'n tijdstip arriveerden. Was de vogel nu definitief vertrokken? Of komt-ie zo weer terug?

Moeilijk op naam te brengen was de vogel niet. De Daurische Kauw ziet eruit als een gewoon Kautwtje, maar in plaats van helemaal zwart is de vogel getekend. De nek is cremewit en loopt over in een 'sjaal' om de hals en de witte borst en buik. Dit maakte dat de vo-

gel goed opviel tussen zijn veel gewone familieleden. Het normale verspreidingsgebied van de Daurische Kauw bevindt zich in Azië, en wel het oostelijk deel daarvan. Broedvogels van Mongolië en het noordelijk deel van China zijn trekvogels, en overwinteren vooral in het zuidelijk deel van China. Mogelijk is de vogel van Katwijk op de terugtrek van overwinterings- naar broedgebied helemaal de kluts kwijtgeraakt en duizenden kilometers uit de koers geraakt.

oostenwind gedurende de dagen voor de waarneming kan hierbij een rol hebben gespeeld. In Europa kan de Daurische Kauw aansluiting gekregen hebben met Kautwtjes op trek naar of door ons land, al blijft dat allemaal speculatie.

Hoe het ook zij; uiteindelijk kwam de Daurische Kauw op het Wantveld van Katwijk terecht. Arnold Meijer bedacht zich na zijn grote ontdekking geen moment, en maakte het nieuws bekend aan collega-vogelaar met alle moderne communicatie-apparatuur die tegenwoordig maar beschikbaar is. In Neder-

land bestaat een speciale vogelinfo-lijn (de Dutch Birding Vogellijn, 06-32032128). Uiteraard kwam de vogel hierop te staan. De fanatieke vogelaars hebben een semafoon, waarop op elk moment van de dag gecodeerde boodschappen ontvangen kunnen worden.

In dit geval betekenden de door Meijer verzonden cijfers op hun semafoon: 'Daurische Kauw, volwassen vogel, Wantveld Katwijk, waarneming zeker, vogel nog aanwezig'.

De kenners weten hoe zeldzaam de betreffende vogel is. Slechts tweemaal eerder werd een Daurische Kauw in Europa gezien: in mei 1883 in Finland (geschoten) en in april 1985 in Zweden. Binnen een uur waren de eerste vogelaars van buiten Katwijk dan ook ter plaatse. Onder vogelaars die de vogel in beeld kregen, maakte zich een zekere euforie meester. Voor enkele laatkomers liep het echter minder goed af. Zaterdagmiddag verdween de vogel uit beeld, om niet meer terug te komen. De vogelkijkers die zondag nog de moed opbrachten om te gaan zoeken, konden na uren speuren niets anders doen dan een patatje halen bij de snackkar op de Buitensluis.

Binnen de Katwijkse Vogelwerkgroep heeft de komst van de Aziatische dwaalgast zo'n indruk gemaakt dat er een sticker in omloop komt, met een tekening van de Daurische Kauw en de (Engelse) tekst: 'I saw the Daurian Jackdaw, 4 -6 mei 1995, Katwijk'.

Gewone soorten en vreemde plekken

Tijdens de zeetrek op 2 april werden in twee uur tijd 365 adulte Stormmeeuwen geteld, die alle in noordelijke richting vlogen. Een Bonte Strandloper vloog over Noordwijk-Binnen op 3 april en onvolwassen mannetje Zwarte Zeeëend werd dood gevonden bij het Oosterduinsemeer op 9 april. Ook de Roodkeelduiker die op 26 maart in het Guytedel in de Coepelduynen werd gezien is begin april dood in het duin aangetroffen. De laatste Goudplevier in de polder Hoogeweg werd gezien op 15 april, en twee late Kramsvogels werden 29 april waargenomen in de Coepelduynen.

Exoten in de omgeving

Veel exoten werden er het afgelopen kwartaal niet waargenomen. Een luid roepende Lachduif werd tussen de Turkse Tortels gezien in de Hadriaan van Nes laan in Noordwijk-Binnen op 29 april. Tijdens de Big-Day op 13 mei werden een mannetje Rosse Stekelstaarteend en een mannetje Chileense Smient in de Leidse Vaart nabij Noordwijkerhout waargenomen.